

Waade Aepkuse peale.

Otto Stokmaier'i

järeel

Saksakeelest ümberpandud.

Tallinnas.

Trükitud August Michwig'i trükikojas.

1891.

Дозволено цензурою. — Дерптъ, 6 Августа 1891.

Waade Jeesuse peale.

Ja waatakem Jeesuse peale, kes meie usu ülemsaatja (hakkaja) ja lõpetaja on.

Ebr. 12, 2.

Selle läbi, et meie ühte asja vaatame, seame endid selle mõju alla ja anname sellele enda südame üle võimust.

Waade ärakeeldud wilja peale, on patust himu meie suguema südames põlema süitanud ja inimeste sou langemist oma järel toonud. — Waade Ranaani kindla linnade ja nende rahwa tugewuse peale, on salajamaakuulajate südamesse argtust toonud, mis kõige Israeli rahwa külge hakkas, teda vastu hakkamisele ehtitas ja hirmust kohut tema peale maha kutsus, mille järeldufes kõik sugu kõrbes äramadanema pidi (4 Moos. 13; 14). Waade ühe naese peale on Taametit ja mitu teist langemisele toonud. — Kui Peetrus Kalilea mere peal kõndis, tõi waade ähwardama laenete peale, argtust ja usmata meelt tema südamesse, nõnda et tema langes.

Niisama wõib üks waade meid ka uueste elustada. — Üks waade enda sõjajuhataja peale ja tema waatega kofkupuutumine pani Napoleon I. wäe hulgad leegitsemä, täitis nende südant waprusega ja jurma põlgustusega. — Ussu waade Issanda peale on Peetruse jalga üle wee hoidnud.

Selle asja loomu järele, mille peale meie waatame, teeme enda südant kas elule ehk surmale, õnnistusele ehk ära wandumisele, walgusele ehk pimedusele, tõele ehk walele lahti.

Et aga maailm kurjuses seisab, needmise all, ka meie enda olemine patust sõõdud je hukatusese ojaas langenuu on, siis ei wõi see ju teisiti olla, kui et meie ikka sügawamale pimedusesse, surmasse ja patusse langeme, nii pea kui maailma peale enda ümber ehk meie enda sissamise ilma peale lootes ehk kartes waatame. Waade wäljas poole, nii ka waade meie enda peale, wõib ainult roojastust, arga meelt, rahutust, uhkust, edewust, himu, kadedust ehk muret meie sees äratada ja toita. Sellepärast ütleb apostel: „Waadatem ära Seesuse peale!“ (Wõrdle Ebr. 11, 26: „Seft tema waatas ära (Egiptuse waranduste pealt) tasumise peale.“ Sõna „ärawaatama,“ juhatab meid tagasi Ebr. 12 p. 1 salmi peale; patu ja kõige koorma pealt, mis meid tagasi pidada wõiks ette seatud märgi poole jooksmises — ära waadata — Seesuse peale, kes wägew ja tahab meie sees head töõd, mis Tema

oma endiste tunnistajate sees teinud — ka meie sees teha.

Jumal ei ole inimest maailma pannud seks, et tema ennast seal sees oma waatega ära kautama pidi ja wälisest mõjudest ennast ajada ja walitsema pidi lastama. Inimene pidi walitsema. Oma walitseja auu on inimene kautanud uhkuse läbi, selleläbi, et olla tahtis kui Jumal ja oma enese „mina“ oma elu ja armastuse keskpunktini tõstis; ta on seda walitsuse auu kautanud meelsuse himu läbi, sellega, et oma waadet maailma külge enese ümber finni pani. Aga kes pattu teeb, see on patu sulane. Oma walitsuse krooni kautamisega on inimene oma kaas loomade mõju alla langenud; üleüldse temaga kokkupuutuwate wäljaspoolsete asjade rõhumise alla, kui ehk koguni tema waade weel wangis seisab iseenele hestpidises mõttekujutuste ilmas, see on tema rahutuma südame mõtlemistes, püüdmistes, muredes, kartustes ja lootustes.

Selles seutawuses oleks inimene peastmata kadunud olnud, kui mitte Jumal temale kätt andnud ei oleks. Sellega, et Jumal oma Poega maailma saatnud, on Jumal Tema sees langenud inimese nägemise ringisse uut keskpunkti pakkunud, et ennast selle ümber koguda ja selgusele saada. Jumal on Temas wiinapuu annud, kellest inimene uuesti elu ja elu mahla winnata võib. Jeesus Kristus on kalju', kellest ju wanas Seaduses Jumala rahwas joonud on.

Et Jumalal aga wangiga tegemist oli, siis pidi

Tema kõige enne temale Jeesuse elu ofasaamisele teed lahti tegema. Ta pidi temale waljaastumist patu ja surma maailmast ja Jeesuse fiskeastumist jälle wõimalikuks tegema. Jumal on seda teinud, sellega, et meie üleastumised Jeesuse Kristuse peale wiskas, kui ta meie äralangemist, meie sõnakuulmata meele, meie kõrkuse ja meie patuste ihalduste peale Kristuse lihas kohut mõistis risti peal. Selleläbi, et Jeesus Kristus meie patud oma peale wõtnud, nende pärast kannatades maksnud ja neid lepitanud on, on Ta meid patu orjusest ja wäest wabaks teinud. Need nõidusepaelad, millede meie süda ja waade seutud seisis, on lahti peastatud ja Jeesusest täide saadetud äralepitamise põhjusel wiib meid Püha Wain nüidsest lahtisest wangi hoonest wälja ja Kristuse fiske. Tema on see, kes meile jõuudu annab kirja sõnas olemat jumalikku käsku täita ja Jeesuse peale waadata. Nii-sugust jõuudu annab Tema ka neile, kellele Jumala riik siamaale kinnine maailm oli. Kes Wainu häelt kuulab, kui Ta temale Jumala Talle, kelle peale tema eest kohus on mõistetud, näitab, ja kes usalduses Jeesuse juure ülesse waatab, see on: Tema fiske usub, jellel on igawene elu. (Joh. 3, 14—17, 36.)

Aga ei mitte lihaliiku filmadega pea meie Jeesuse peale waatama. Tema ei näita mitte ennast meile nenda, kui need Teda näinud on, kes Tema esimese tulemise ja maa peal olemise ajal maa peal elasid; ainult usawaade wõib Teda äratunda. Pole fiin ka

jutt ühest mõttekujutuse Kristusest (s. o. kuidas keegi mõttes endale Issandat Jeesust Kristust maalib), vaid Ewangeliumi Kristusest, kuidas Tema maa peal elanud, kannatanud, surunud, ülestõusnud ja taewa läinud. Püha Waim teeb meie usumaatele Kristuse pilti elawaks, kui meie põlvede peal truiste ja punktlikult ainjas pettusetä hallikas, s. o. Pühas kirjas otsime et Temast ja Tema tööst aru anda. Minult Ewangeliumis leiame meie õiget Kristust, kõigega, mis Tema meile on ja kõigega, mis Tema meie eest teinud on. Kui üks hing ennast Püha kirja sõna algus teaduse üle kummardab, siis tuleb Jeesus ise oma taewa trooni pealt alla temale wastu, et teda Oma surma osasaamisesse ja Oma elu osasaamisesse tõmbata (Joh. 12, 32. 33).

Ennistegija filma ees, keda meile Püha kiri pakub, s. o. ristilöödud ja ülestõusnud Kristuse filma ees on patt, mille pärast Püha Waim maailmale märku annab, hoopis hirmsam patt, kui himu, uhkuse, tapmise ehk abielu rikkumise patt — see on patt hoopis hirmsamast iseloomust. Mis patt see siis on? — See on usmata meele patt Kristuse sihse, selle patt, kes wastu hakkab seks, et mitte Kristuse peale üleswaadata, et Tema sees oma elu leida.

See on si nu patt, waew, pimestud wend, kes ja ennast mõitluses iseenesega, ärawäsitad, ja mitte ei taha äratunda, et ja selleläbi ennast ikka sügawamini enese „ise“ paeladesse finni mäsiid, pimedust oma

peale tood ja oma loomulikule iseenele õigusele toidust annad; kes ja selle asemel, et Kristuse juure lähetsid, esiteks enne sissemiiste teadasaamiste, parema südamelou, kahetsmise, patu valu ja rusukspeksitud meele järele ootad; oma enese sees kokkusõlmimise punkti uuele elule otsid, selle asemel et ja auu Jumalale annad, Jeesuse peale üles waatad ja kõik Tema armust enesele ootad. See on sinu patt, waene hing, kes ja ei taha lahti lasta oma enese mõtetest, oma enese teedest, sinu enese „minast“, oma isemeelest, oma enesetahtmisest ja eneseauu otsimisest. Sa ei näe ära, et wana uss, sinu tapja, sinule kõige raskeimat koormat ja patu ahelaid kalliks, kõige ilma trööstimatamad ja wiletsamad elu armsaks püüab teha, ainult seks, et ja aga mitte oma waadet Jeesuse peale ei tõstaks ja ei elaks.

Oh hing! ära lase ennast kauemini eksitada ja petta; kuula oma Jumalat ja waata Jeesuse peale (loe Joh. 6, 40). Tema saab sinu sidemed purustama ja sinu wangi hoonet lahti tegema. Rõõmuista, et sinu Ürapeastjal on nimi, mis üle kõige nimede on; rõõmuista ennast, et Temale on antud kõik wõimus taewas ja maa peal, nähtawas ja nägemata maailmas, ja et Tema tugew küll on kõik sinu wälimise kui ka kõige salajamal seiswad sissemiise elu lõngakesed omas käes korras pidada. Tema on suurem kui sinu süda ja suurem kui sinu waenlased. Tema tuleb sinu teatud waatele oma kõige lahipeästwa

wäega appi ja tõstab find kõigeft niisuguseist mõjudest kõrgemale, mis find tema eluosajamist eemale tahaksid hoida.

Kristusel on võimust sinu minewiku üle. Jumal on maailma ei miskist asjast ette kutsunud. Kristusel on võimus maailma jälle ei miskist asjast tagasi lüüa. Tema kautab sinu minewikku sellega, et Ta sinu patud ära kautab. Mis tema andeks annab, see on ära kautud. Ja kui sa ka enmast terweks inimese sou eksitustes süüdlaseks teinud oleksid — mis see usk ka ial olema peaks, mis sinu süüdametunnistuse kallal närib, — waata Jeesuse peale! Tema wõtab kõik ära. Miks tahad sa weel kaemine oma pattusid kanda, mis Tema kannud on? Soowi Jumala Tallele Tema walu palka ja täna Teda, et Tema seda koormat on kannud, mis find saaks ärarõhuma. —

Kristusel on võimus sinu tulewiku üle. Tema on teed läbi murdnud, on kõik tasaseks teinud ja korda seadnud. Kus sina ka ühtegi teed ei näe ja ühtegi jõudu ei tunne, mine edasi ilma walgujeta ja jõuuta, waates Tema peale. Tema film näeb selgeste; iga sammü jäüks muretseb Tema tarwilikku jõudu. Kui sa aga uskus Jeesuse peale waatad, siis oled sa kindel, et sa ei ühelegi argtust äratama korrale, kiusatusete ehk kurbtusele wastu tulema ei saa, mida Issand mitte sinu sellekordse jõuu järele pühanduse kaalu peal mõetnud ja millele Tema niisugust

otja seadnud ei oleks, et ja mitte ainult seda wälja kannatada, waid selle sees ka küllalt wõimust saada wõid. (2oe 1 Korint. 10, 13. 14; Rom. 8, 37.)

Rõik on Kristuse alla antud; sull on tarwis ainult ennast Demale ära anda. Selle ajemele, et ja ennast oma enese püidmistega ja tuuletallamisega ära wäsitad; waata Tema peale. Tema on elaw ja toimetab elawat preestri ammetid. Kui Ülempreester seisab Tema iga hirmunud ja koormatud hinge eest hea ja peab parajaajalist abi tema jäuks walmis. (Ebr. 4, 14. 16.) Kui kurwastuse wead ka weel sügawad peaksid olema: nemad uhuvad ainult seda ära ja leegid saawad ainult seda ära põletama, mis inimestest on, see on: mis lihalik ja patune on, sellesse, mis Kristusest on, ei wõi nemad mitte puutuda. Sinul ei ole midagi oma hinge eest karta; tema on Kristuse päralt; sinu õnnistus on Tema külges ja on Tema asi. Oh kui see sinu asi oleks, siis läheksid sina igaweste kaduma. — Kas ja ei taha siis oma hinge Jeefuse kätte usaldada?

Wõib olla, ehk saab wälimise nõu järele tagaspidi minema. Lase aga seda omale meelepärast olla. See pole sulle seatud, oma edasi jõudmise üle arudustada; sull on aga ühte teha; „Jeefuse peale waadata!“ — Wõib olla ehk saab alandamisest alandamisele minema; wõib olla ehk saab sinu julgus ifka wiletsamaks: lase seda sündida; see on Kristuse tee. Lase Teda Oma tööd sinu sees toimetada, ja kui see ka hoopis teisite

lähets, kui sina enesele unistanud oled: kui aga Tema tüüri külles on! Waata Jeesuse peale, kui selle peale, kelle sees kõik elu elab ja kelle sees ükspäinis elu tuleb! Dige waimuliku elu hallikas on ainult Kristuses — ja ristiinimene, — tõesti elaw ristiinimene oled ja sellepärast ka ainult, nii kaua ja nii kaugelt, kui ja Tema elu elad; ja elad kui pagan, kui kaugelt ja oma enese elu elad. Ja oma enese elu juure keerad ja tagasi, nii pea, kui sinu waade ennast maailma peale juhib, mida ja enese sees kannad.

„Pöörake omad kõrwad ja tulge minu juure! kuulge, siis saab teie hing elama.“ — Üleswaatusele eele käib tähelepanemine. Owa waate ees keeldud wilja peale, mis pattu ilmale tõi ja täide saatis, oli Jumalast äralangemine eel käinud. See oli selle sees et ta oli kuradi heält tähele pannud. Riisammuti on esimene samm ülestõusmiseks Jumala heält tähele panemises. Selles samas tähele panemises ehk mitte-tähele panemises ilmutawad endid walguse- ja pimeduse-lapsed. Kes Waimu tõmbust kuulda wõtab ja truiste Jeesuse peale waatab, ennast Tema Sõna ja teu peale toetades, see saab Issandas Jeesuses täit ilmunud õnnistust tunda. Tema kautab iseennast filmast, tema saab iseenesest lahti.

Selle pärast pane tähele Püha Waimu heält ja mitte oma enese tundmisi, tujusid ja hinge seisuforda. Kes oma südame järke kuulatab, annab oma enese loomuliku elule ruumi ja toidust. Ja jälle seks, et

segamata ja priiks jääda kõigest sest, mis mitte Püha Waim sinu sees ei toimetata, lasse oma ankrut Seesuse sisse; põgene Demasse! Tema on usu hakkaja ja lõpetaja. Ära lasse ennast ei meeletujudest ega wälismistest mõjudest takkistada ega finni hoida. Seisa nende wajutuse vastu ja wõida neid ära otskohese, kindla meelse kestawa waatmise läbi Seesuse peale!

Selle jumaliku Waimu hääle tähele panemise juures pead sa aga jälle ennast Jumala Sõnast juhataada ja walgustada lastma, et sa oma südame-tunnistuse petliku hääle taga sinu Jumala ilma-petmata häelt tundma õpiksid ja mitte kõrwaliste teede peale ei sattuks. Kui siis sind sinu süda sinu peale kaewab ja sind trahwib, siis wõid sa, ilma et ennast tema kohtu otsuse alla heita, Jumalale enesele kaewata; „Jumal on suurem, kui meie süda ja tunneb kõik asjad ära. Mis tõeste trahwida ja kohut mõista on, selle peale saab Jumal kohut mõistma, ja mille üle Tema kohut mõistnud, seda wõtab Tema ära, et sind Tema armu waadet jälle wõiks tunda lasta. Kui sa ennast nii ühelt poolt Jumala Sõna põhja peale sead, teiselt poolt Tema Waimu karistuse ja kohtu alla ennast annad, siis tohid sa igal ajal Seesuse juure tulla ja Tema peale waadata, ilma et esiteks sinu enesega selguses olla. Kui sa, eksemises iseenele üle, ennast Temale aga ilmatingimata ja tagasi pidamata wälja annad, siis saab Tema kõik seda segameni läinud lugu ärafiletama. Mis sinu wagaduses

mitte Püha Waimu töö ei ole, seda teeb Ta sulle awalikuks ja lahutab hulgast ära. Iga wiina puu oksa, mis wilja kannab, harib (puhastab) Tema, et see enam wilja kannaks."

Ära oota ka mitte, kunni ja ennaft tugewa kül-
lalt tunned oma Issanda järel käia; mine Tema juure kõiges omas nõdruses, inimeste kartuses ja liha laiskuses! Ilma ennaft waewamata sinu kange jõue-
tuse päraft, mis sinu sees, rehenda Tema ja Tema jõuu peale, et ärawõita, tunnistada, kannatada ja teenida: ja sulle saab sündima üle sinu palwe ja mõistuse. Ühest filmapilgust teise lase omale Tema armust küll olla, olgu see, et seda praegu teha, mis Tema näitab, ehk olgu see risti kandma, mis Tema sulle peale paneb. Ole selle sees truu ja wälja-
pidawlik, siis saab Tema elu sinu sees tegumoodu (nägu) saama, ilma et sa enesele sellest aruanda pruugid; siis saab sinu kristlik usk terwe ja elaw, sinu käik prii ja kindel olema.

Sinu elu häil tundidel waata Tema peale, et en-
naft mitte eksitada ega kõrgistada; kurjail tundidel, et mitte araks saada. Tema hoiab ja murrab teed. Kõik Kristuselt oodata esimest kunni wiimseft sammust saadik meile seatud tee peal, oma waadet kõigist ära pöörata, mis meie ja Tema wahale lahutamiseks tulla wõiks, Tema peale waadata ja Temale waike olla, — see toob äralunastust ja elu. Meie jääme kindlaks, kui meie „Juuda löwi“ peale waatame, kes

wõitu on saanud ja on igawese õnnistuse walmistajaks saanud kõigile, kes Temale sõnakuulelikud on (wõrdle Joh. 16, 33 1. Joh. 5, 4-ga).

Kes jõuab seda ärawastutada, kes tunneb Õnnistegijat, Jumala poega, kõige elu ja jõuu täiust, Õnnistegijat, kes Issast meile kingitud ja meie eest äraantud, — ja ei waata ilmärapöõrmata ja igas olekus Tema peale. Kes jõuab seda ära wastutada, kes kord on näinud wihakohut, mis Jumal risti külges Omas Poegas mõistnud, sellega hukkamõistnud kõik, mis meie teinud, mis meie oleme ja jätkame, — ja siiski püiab midagi teha, mis Issand ise meie sees ei tee (ei loo) Ebr. 13, 21, kes ühe sammu lähed edasi ilma Temata? — Siis olgu sest saadik sinu juures kindel, et Issand Jeesus sinu elu, sinu üks ja kõik on, et Temale seatud, kõik lõpetada, mis sinu puutub, et see kogu ni Tema asi on, hinge, keda Tema ostnud, sadamasse jisse wiia! Mis sulle seatud, on see: sinu Peastjat ja Õnnistegijat sinu üle teha lasta, mis Tema tahab, Tema peale waadata ja ennast lapselikkus usalduses ja tingimata sõna kuulmises Temale äraanda.

Temale aga, sellele Halastajale, Triiule, ja Tõsisele, olgu kiitus, auu ja auustus igaweste! Amen.

Su peale Jsa ehitades
 Ma tahan, hirmus Su peal waata,
 Siis olen rahul alati.
 Kui sõbrad mind ka maha jätafs;
 Kui mu peal tuhat waenlast tõttafs
 Ka häda ohtus kängemafs.

Ei iial pea mu lootus liikma,
 Ka wiletsuses tahan kiita;
 Kui sügawgi, on Sinult see;
 Ei südamest meid kurgwastada
 Sa wõi, waid ainult armastada
 Weel enam, kui me' mõistame.

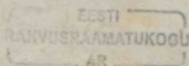
Sest tahan kõige kang'mast hädaft
 Su poole hüüda: päästa kurjast!
 Mu juures Sina alati;
 Kui mull on rõõm, ehk waewa kanda,
 Sa minu troost ia rõõmu andja,
 Kui aga hing jääb Sinusse.

Ka siis, kui teed ei märka mina
 Siis palun: jõuudu anna Sina
 Ka loota Su peal' pimedas.
 Tee nägemiseks kui ma pime,
 Sa saadad mind, ma tahan minna
 Ma tean: usk lõpeb nähtawas.

**Jeesus Kristus, heile ja täna, ja
seesama ka igaweste.**

Õbr. 13, 8.

ARI-11-00717